

Goedemiddag.

Fantastisch dat u de moeite heeft genomen om naar deze middag te komen. Mijn naam is Sigrid van de Poel en ik ben bestuurder bij Jeugdbescherming Regio Amsterdam.

Waarom deze middag over de vraag of we allemaal Jeugdbeschermers zijn... Wij doen in Nederland met zijn allen toch enorm ons best en de juiste dingen voor kinderen?

Dat is zeker zo en toch zien we in Nederland dat sinds 2005 het aantal kinderen dat met mishandeling te maken heeft - in welke vorm dan ook - niet stijgt of daalt. 119.000 kinderen worden in Nederland mishandeld. Dat wil zeggen: kinderen worden gepest, geslagen, misbruikt, uitgescholden of juist compleet genegeerd en weggedrukt. 119.000 kinderen betekent dat in iedere klas van 30 kinderen, minstens een kind hiermee te maken heeft. Dat in iedere straat een gezin woont waar dit speelt.

Een ander schokkend cijfer is dat in Nederland 65% van de sterfgevallen van kinderen in huiselijke kring plaatsvindt. Ter vergelijking: In Canada is dit slechts 8%.

Er is dus reden om met elkaar op zoek te gaan naar mogelijke oorzaken. Voelen wij ons in Nederland wel allemaal beschermer van onze jeugd? Vanmiddag wil ik alvast wat vragen en ideeën over mogelijke oorzaken, geheel op persoonlijke titel, met u delen.

Mijn eerste vraag is: Van wie is het kind in Nederland?

Voelen wij ons, als persoon en burger van dit land, verantwoordelijk voor ieder kind? Of hebben we alleen dat gevoel als het onze eigen kinderen zijn of die van onze familie? Vinden wij in Nederland dat kinderen eigenlijk van hun ouders zijn: zij hebben ze gemaakt en mogen doen en laten met ze wat ze willen. Of vinden we dat kinderen van zichzelf zijn?

Als je het debat rond verslaafde moeders volgt, lijkt het alsof wij vinden dat vrouwen recht hebben op hun verslaving en kinderen niet zozeer recht hebben op leven of een goede start. Ook bij discussies over uithuisplaatsing lijkt het feit dat iemand biologische ouder is soms belangrijker dan hoe die ouder het ouderschap invult. Ook zeggen psychiaters die ouders behandelen nog steeds dat het voor de bijvoorbeeld depressieve ouder van groot belang is dat het kind thuis blijft, zodat ze iets hebben om voor te leven. De psychiaters lijken daarbij niet na te denken over wat het voor het kind betekent te leven bij een ouder die 's ochtends niet opstaat en dreigt met suïcide.

Zijn wij in Nederland niet goed in staat om te herkennen wanneer het slecht gaat met een kind? En waar komt dit dan door?

Iedere ouder voelt zich wel eens machteloos en gefrustreerd en heeft dan zin om eens een flinke hengst te verkopen. Ook kennen we allemaal het gevoel dat we nu even niet de energie hebben om aandacht te besteden en consequent te zijn. Zijn we daarom bang om over een ander te oordelen, omdat wij denken dat wij allemaal wel eens hetzelfde doen?

Durven wij, als wij denken dat er iets niet pluis is, het gesprek daarover aan te gaan of staat onze poldercultuur en “laten we het vooral gezellig houden” dit in de weg? Zit onze volksaard zo in elkaar dat wij óf het gezellig en leuk hebben, óf doorschieten in totale afwijzing? Nederland is het Europese land met het hoogste percentage mensen in de gevangenis en procentueel gezien het hoogste aantal kinderen met jeugdbeschermingsmaatregelen. Zijn we in staat ons te verwonderen en vragen te stellen, in plaats van met het vingertje te wijzen en te oordelen?

Is de reden voor het feit dat wij niets doen dat wij vinden dat ieder gezin recht heeft op privacy en hebben wij net als de Amerikanen de neiging om mensen die zich met ons bemoeien van het erf te schieten? De inspectie raadde recent aan om signalen van burgers over mogelijke kindermishandeling op naam van het kind te registreren. Tot nu toe wordt geregistreerd op naam van de melder. Signalen over een kind kunnen zo niet gestapeld worden en de kans dat signalen gemist worden, neemt toe. De wetgever heeft dit advies niet overgenomen, omdat de registratie teveel inbreuk op de privacy zou doen.

Nog een vraag: Is ons nieuwe stelsel na de transitie voldoende toegerust om zorgwekkende zorgmijders op te sporen en te helpen?

Of zijn wij twee werkelijkheden aan het maken: aan de ene kant de lokale teams waar mooi preventief op fijne vragen van ouders wordt ingegaan en aan de andere kant de stroom zorgmeldingen van politie over huiselijk geweld richting de nieuwe organisatie Veilig Thuis. Wie is in deze tweedeling verantwoordelijk voor de verwaarloosde en de genegeerde kinderen? De politie reageert alleen op signalen ten aanzien van overlast en geweld. Het lokale team gaat alleen in op vragen van ouders zelf.

Ook is het bijzonder te merken dat veel lokale teams zich er op laten voorstaan dat zij met hun werkwijze geheel opnieuw beginnen. Beproefde methodes en technieken worden gemeden en kindveiligheid is een 'hype' die ook wel weer overgaat. Nieuwsgierigheid naar 'best practices' bij bestaande instellingen is afwezig. Lokale teams worden afgerekend op het aantal verwijzingen dat zij doen naar specialistische hulp en kijken dus wel uit om deze zorg in te zetten als die nodig is.

Bij aanbestedingen rond jeugdzorg wordt alleen naar geld gekeken door extern ingehuurde types die voor de gemeente de beoordelingen doen of wordt op basis van loyaliteit richting bestaande gehandeld.

Het is onbegrijpelijk dat wij dit als samenleving accepteren en zo met het lot van onze kwetsbare kinderen omgaan.

Als laatste vraag: Hoe aantrekkelijk is onze doelgroep van mishandelde kinderen?

Zijn wij, als ons soort mensen, wel echt met hun lot begaan als het vuilbekkende, onaantrekkelijke kinderen zijn, die ook nog eens een beetje stinken omdat ze zichzelf niet verzorgen?

Als ik kijk naar de reacties van politie en justitie op bijvoorbeeld de loverboy problematiek, heb ik het idee dat men zich liever met de herkenbare slachtoffers bezig houdt. Politie en justitie herkennen de meiden die met loverboys te maken hebben vaak niet als slachtoffer, omdat zij aangeven het zelf te hebben gewild en

verliefd op de jongens te zijn. Toch zijn deze meiden het ultieme slachtoffer. Zij geloven niet meer dat zij beter verdienen.

De problematiek van mishandelde kinderen maakt hen vaak moeilijk in de omgang. Zoals ik tegen mijn kinderen zeg: "Als je zin hebt om iemand op zijn bek te slaan door zijn gedrag, heb je waarschijnlijk met een mishandeld kind te maken".

Over deze en andere vragen en ideeën zou ik heel graag met u en alle burgers in onze maatschappij in gesprek willen gaan. Om zo samen naar de oorzaken te zoeken van het feit dat het ons slecht lukt in Nederland om echt iets aan kindermishandeling te doen. Met andere woorden: iedereen jeugdbeschermer!

Hoe zorgen we dat we dat allemaal zijn en dat we dat allemaal willen zijn en waar gaat dat straks uit blijken? Een open, onderzoekende houding gaat ons helpen om verder te komen in onze zoektocht naar oorzaken. Om zo tot echte oplossingen te komen. Ik hoop dat u met mij het gesprek wil aangaan en het onderzoek wil starten.

Ik hoop dat u wil meedoen met ons Platform: Ieder kind veilig!

www.iederkindveilig.nl